

MARTÍ SÀEZ

ORATGE DE TRAMUNTANA

Faig més planta que un clavell

Tot i que som jubilat
no trob que sigui tan vell.
Seixanta ja n'han passat
i faig més planta que un clavell.
També tenc un bon cervell,
som despert i agosarat.
I, podem parlar de l'aucell,
d'ell mai me som queixat.
Tot i que, la veritat,
qualque pic... batuadell!

Molts d'anys han anat passant
fent el camí cada dia
amb il·lusió i alegria,
i qualque dia plorant

S'ha acabat anar a treballar,
duré una vida modesta:
passejar, dinar i fer sesta
i, amb amics, qualque sopar.
Com que tenc la dona xalesta
i l'hi agrada festejar,
cada dia serà una festa,
pegant bots aquí i allà.
Però, ai! Mal me toc pesta!...
Tanmateix no sé ballar!
Molts d'anys...

Quan era jove pensava
que lo vell no era per jo,
i ara ja ball aquell so
que mon pare ja ballava.
M'agrada molt aquest món,
de l'altre res vull sentir
i, si un dia he de partir,

hauré acabat les raons.
Però, fins que arribi el dia,
seguiré cantant cançons!

Cançó de bres per despertar-te

Desperta, nina, desperta
que va arribant la claror.
És una cosa ben certa,
a casa ha arribat l'amor.
Tan tendres les abraçades
que et férem ahir a la nit...
I quedàrem embadalits
de les teves dolces mirades.
Desperta...
Adormida en el teu llit
et menjàvem a besades.
Encara sent rampellades
d'aquells moments exquisits.
Desperta...
Tots els ocells cantaven
avui, de bon dematí.
Hem guaitat el sol sortir
i enyoram la teva rialla.
Desperta...

Festegera

Quan te veig passar, Aineta,
caminant tant rebunent,
sembla que tallis el vent,
amb la rialla tan neta.
Si mos véim a la placeta
festejarem de valent.

Quan me'n vaig i després torn
jo pas pel mateix camí
per poder amb tu coincidir
i anar a passejar pel born.
Per estar amb tu tot lo jorn,
del vespre fins al dematí.
Jo te crit i no te gires,
veig que no m'has reparat.
Mira que hi vaig ben mudat,
n'hi ha per llogar-hi cadires.
Si qualche dia me mires
quedarem enamorats.

Em senten dels quatre vents.
De l'amor n'estic ferit.
Aina, vine aquesta nit
perquè estic tot impacient
A veure si, finalment,
mos colgam a dins el llit.

Magdalena

De jove me plantejava
desitjos ben exquisits
i, en què no fossin complits,
amb ells sempre somiava.
Quan l'al·lota me mirava,
baixava els ulls atordit
i em quedava empegueït
d'aquella dolça mirada.

Per tu és la lluna plena
que ha sortit aquesta nit.
I puc dir-te, seduït,
que t'estim molt, Magdalena.

Viure és tota una incertesa,
qui sap on acabarem?
El que cal és que arribem
satisfets amb la proesa.
Som còdols de torrentera
dins d'un torrent desbocat
que, quan prou han rodolat,
descansen a la vorera.
Per tu és la lluna...

Tot i que sembli mentida,
amb tants d'anys que ja han passat,
poder viure al teu costat
és un plaer sense mida.
I, si hagués de tornar néixer,
voldria tenir-te amb mi
per poder amb tu compartir
una altra vida com aqueixa.
Per tu és la lluna...

Dia de matances

De matinada ja se sent el gall que
canta.
Tothom té pressa perquè és dia de
matances.
Ho hem de tenir tot preparat.
Tots els ormejos esmolats.
Ja la madona comença a repartir
feïnes
i cada qual ocupa un lloc i agafa l'eina.
Se sent que gruny el condemnat,
vol dir que el trull ha començat.
Entre rialles i acudits
es deixa a punt tot el farcit.

I ara tothom a berenar
que la pastada ha de refredar.

La coa roda per esquenes despistades
i els més menuts miren i esclaten de rialles.

Anam rodant i anam omplint
i el calderó bullint, bullint
A poc a poc la perxa fa bona plantada
de llonganisses, camallots i
sobrassades,
saïm vermell i un poc de llom,
també xulla i botifarrons.
Un altre cop a taula tots.
Frit a voler i un plat d'arròs
i més rondalles i cançons
i ball de bots fins caure ben rodons.

I així s'acaba la jornada de matances.

Romanç d'en Joan Brullet Sales

A la finca d'Ariant
el varen fer presoner
i, en vaixell, cap a l'Alger
el dugueren gemegant.
Ell pensava, mig plorant,
“jo no sé si tornaré”
però, son pare, amb bons diners,
va poder pagar el rescat.

Aquesta n'és la història
d'un esclau i bandejat.
D'un pollencí esquarterat
que hem de servir a la memòria.
Amagat per dins les costes
dels paratges pollencins,

assaltava pels camins
d'aquestes terres tan nostres.
Ferotgies que demostrin
que és pitjor que els sarraïns.
Hi trobaren bones mostres
a la costa dels Beguins.
Aquesta n'és...

Va matar d'arcabussada
el jove Jordi Porquer,
que feia de mercader
i venia de gent honrada.
Amagat l'arcabusser
dins l'església, que és sagrada,
a les portes, aturada,
la justícia romangué.
Aquesta n'és...

Dins poc temps fou presoner
i jutjat d'una vegada.
La pietat demanada,
el pobre no la tengué.
De soldats enrevoltat,
a la força ja el menaven.
Quatre cordes l'estiraven.
Quedà ben esquarterat.
Aquesta n'és...

Diuen que, tots els que ho veren,
quedaren escarrufats.
Fins i tot els bandejats
el sentit quasi perderen.
Molts de dies romangueren
los bocins en pals penjats,
per camins ben transitats,
fins que els corbs se'ls endugueren.

Oratge de Tramuntana

L'oratge de tramuntana
davalla del puig Tomir
i la boira fa espargir
quan ens ve de matinada.
I, amagats a dins la serra,
les alzines i pinars
s'emmirallen a la mar,
ben arrelats a la terra.

Paradís que té Mallorca
en aquest racó del nord,
que ens captiva i que ens embolca
i que ens té robat el cor.

També lleva la rosada
amb el sol del dematí
i se sent l'olor del pi
i l'aroma d'herba-sana.
Hi ha roques de pedra blanca,
muntanyes d'esponera,
aigua blava a la vorera;
al paratge res li manca.
Paradís que té Mallorca...

La nostra terra

Pollencins, la nostra terra
està plena de riquesa.
El ramat du molta mesa
i el pagès bé s'hi aferra.
Vos cantaré amb la guitarra,
perquè tenguéreu destresa.
Pollencins, la nostra terra

està plena de riquesa.

Albercutx i l'Arboçar,
Son Brull i ca'n Canaver,
ca'n Cap de Bou, ca'n Porquer,
ca'n Pontico i Gotmar,
ca'n Bosch, també El Vilar,
ca n'Aixertell, ca'n Cusset,
Ternelles, ca l'Herevet,
ca'n Gatules i ca'n Guilló
ca'n Fava i Formentor,
Siller i el Molinet.
Pollencins, la nostra terra...

Ca'n Martorellet, ca'n Sion,
Ariant, Mina Petit,
ca'n Vic, Pedruixella Petit,
ca n'Huguet, ca'n Melsion,
ca'n Serra, també el Pujol,
Navarra, Fartàritx Gran,
La Font, Pedruixella Gran,
ca'n Toni Pau i ca'n Barba,
els Casals i Mala Garba,
Son Vila i Daniel Gran.
Pollencins, la nostra terra...

Ca'n Suau i Sant Vicenç,
la Mola i ca'n Botana,
els Rafals, també la Plana,
ca'n Rotger i ca'n Vicent,
ca l'Hereu de Sant Vicenç,
ca'n Guillem Bet, ca'n Llobera,
ca'n Terrassa, Masteguera,
de Colonya ca'n Guilló,
ca'n Llompart, ca'n Guillardó,
ca'n Sureda i la Teulera.

La penyora

Vaig anar a veremar
amb una veremadora.
Vaja al·lota encisadora,
tot lo dia va cantar
i, el vespre que se'n va anar,
em va deixar una penyora.

Tenc el cor que molt l'enyora.
Indicis no en puc trobar.
No me cans de demanar
si han vist a tal senyora.
Ja fa una any que se'n va anar
i em deixà aquella penyora.

La tristor em fa cridar
i la pena em devora.
Si qualcú no em fa arribar
notícia esperançadora,
el conhort per mi serà
guardar la seva penyora.

Xocolata desfeta

Espessa i lluent,
tothom se la menja,
ai!, a cremadent.
En xicra o en massa,
prou que ho diu la gent:
-Mai no n'hi ha massa!
S'hi poden sucar
galetes, melindros
o bé un tros de pa.
Ès bona al matí
i, quan s'hi berena,
té un gustet molt fi.

Dos sospirs

Prop de la llar s'escalfaven,
un vespre d'hivern obscur,
la vella, resa qui resa...
la jove, mirant-se el fum...
-Ai!- tot baix digué la jove,
I la vella: -Ai, bon Jesús!
-Què teniu ara, padrina?
-Filla meva, què tens tu?
Cap d'elles tornà resposta,
però pensaren al punt:
-Si ho sabíeu, padrineta!
-Si ho sabies, joventut!

Endavant

Respira fort, que l'aire és teu,
i l'aire i tot ens volen prendre.
Un cop ja l'hagis respirat
és carn com tu.
Ès alè teu que no es pot vendre
Respira fort, que l'aire és teu.

Trepitja fort, que el lloc és teu.
On hi ha el teu peu no n'hi cap altre.
La terra té, per a tothom,
camins oberts.
Fuig de qui vulgui entrebancar-te.
Trepitja ferm que el lloc és teu.

Parla ben clar, que el mot és teu
i el pensament ningú no el mana.
Si creus la teva veritat
llança-la al vent.
I que s'arbori com la flama.
Parla ben clar que el mot és teu.

Cançó d'en Felip

La teva paraula brolla
com torrent de gran cabal,
i ningú no s'assadolla
del teu parlar natural.
Igual que l'ona s'escampa,
dins la mar o dins un bassal,
has difós la nostra glosa
situant-la allà on li cal.
Abans era patrimoni
d'un parell d'il·luminats.
Tu l'has tret de llocs tancats
i tothom n'és testimoni.

I la glosa, que era morta,
va ressuscitar.
Li vares obrir una porta
i va tornar caminar.
Tant la feres repennar,
gràcies, Felip Munar,
que és viva per tot Mallorca

A Pollença, que és bon poble,
tu sempre l'has alabat,
perquè saps que hi has trobat
amistats sanes i nobles.
Amic, quan et vam conèixer
no pensàrem gaudir tant,
per això, un escriu la lletra
i l'altre t'ho diu cantant.
La cançó que tu et mereixes
la volem cantar ben fort,
i dir-te: -Quina gran sort
quan tu vares comparèixer!

Entre tots farem sarau

Com que m'agrada la pau,
i no m'agrada la guerra,
vos tocaré la guitarra
i, entre tots, farem sarau.
Posarem fil a l'agulla,
començarem a cantar,
que això segur que serà
una trobada de bulla.
Veig una bona rotllada.
Cantau els qui tengueu veu,
i, els que no, m'escoltareu.
Passarem bona vetllada.

Com que m'agrada la pau...
Aquells que tenguin ballera
poden començar a botar.
No aturaré el cantar,
perquè jo no tenc frissera.
Avui vos duc alegria
vestida amb aquesta cançó.
Deixau anar la tristor,
ja tornarà un altre dia.
Com que m'agrada la pau...

És un goig tornar ésser aquí,
i sé que som ben sortat
de cantar al vostre costat.
Moltes gràcies per venir.
I, si de cas vos ha agradat,
ho podríem repetir.
Tornau convidar en Martí
i cantarà de bon grat.
Com que m'agrada la pau...

Martí Sàez. Oratge de Tramuntana

1. Faig més planta que un clavell. Martí Sàez/ Antoni Bisanyes
2. Cançó de bres per despertar-te. Martí Sàez/ Antoni Bisanyes
3. Festegera. Martí Sàez/ Antoni Bisanyes
4. Magdalena. Martí Sàez/ Antoni Bisanyes
5. Dia de matances. Martí Sàez/ Antoni Bisanyes
6. Romanç d'en Joan Brullet Sales. Martí Sàez/ Antoni Bisanyes
7. Oratge de Tramuntana. Martí Sàez/ Antoni Bisanyes
8. La nostra terra. Martí Sàez/ Antoni Bisanyes
9. La penyora. Martí Sàez/ Antoni Bisanyes
10. Xocolata desfeta. Martí Sàez/ Miquel Martí i Pol
11. Dos sospirs. Martí Sàez/ Miquel Costa i Llobera
12. Endavant. Martí Sàez/ Joana Raspall
13. Cançó d'en Felip. Martí Sàez/ Antoni Bisanyes
14. Entre tots farem sarau. Martí Sàez/ Antoni Bisanyes

Veu principal a *Dos Sospirs*, segones veus i cors: Elisa Sayrol
Enregistrat als estudis Cas Music, Santa Eugènia. casmusicmallorca.com
Mesclat i masteritzat per José Manuel Sánchez.
Producció: Eugènia Gallego

DL PM 00398-2022

CSM027CD

Collabora:

 Direcció Insular de Política Lingüística
Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística
Consell de Mallorca

